

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/321/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412214428
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4412214428.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovovej a sudkýň Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v právnej veci žalobcov: 1. B. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. nad D., D. 1, 2. T. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. nad D., D. 1, 3. Q. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. nad D., D. 1, všetci žalobcovia zastúpení Mgr. Elenou Szabóovou, advokátkou, so sídlom Nové Zámky, Hlavné námestie 7, proti žalovaným: 1. Q. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. D., Q. XX, zastúpený Timoranská & Štofková, s. r. o., so sídlom Nové Zámky, Podzámska 32, 2. W. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom M., L. W. 1, 3. KOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO 00 585 441, zastúpená JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcov v 1. až 3. rade a o odvolaní žalovaného v 3. rade proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 6. apríla 2017 č. k. 6C/168/2012-618 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch týkajúcich sa náhrady nemajetkovej ujmy m e n í takto:

Žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú povinní zaplatiť žalobcom v 1., 2. a 3. rade, a to každému z nich, náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20.000 eur do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných. Vo zvyšku sa žaloba z a m i e t a .

Žalobcom v 1., 2. a 3. rade sa vo vzťahu k žalovaným v 1., 2. a 3. rade priznáva nárok na náhradu trov konania titulom nemajetkovej ujmy v plnom rozsahu s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

Napadnutý výrok, ktorým súd uložil žalovanému v 3. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi v 3. rade náhradu trov konania o náhradu škody z r u š u j e .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy proti žalovaným v 1. a 2. rade zamietol. Žalovaného v 3. rade zaviazal zaplatiť žalobcom v 1., 2. a 3. rade, a to každému z nich, náhradu nemajetkovej ujmy v sume 15.850 eur, do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému v 3. rade zamietol. Ďalším výrokom rozhodnutia zaviazal žalovaného v 3. rade zaplatiť žalobcovi v 3. rade náhradu trov konania o náhradu škody s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením. Žalovaným v 1. a 2. rade náhradu trov konania o náhradu škody a o náhradu nemajetkovej ujmy nepriznal, ako i žalovanému v 3. rade náhradu trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy nepriznal. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1, § 11, § 13, § 489, § 415, § 420

ods. 1, 2, 3, § 427 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 193, čl. 4 ods. 1 CSP, § 1 a § 6 zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, § 12 ods. 1 písm. g/, § 4, § 5, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. Uviedol, že žalobcovia sa žalobou zo dňa 26. 06. 2012 domáhali voči žalovaným v 1. a 2. rade náhrady škody a nemajetkovej ujmy, pričom požadovali, aby súd určil žalovaným v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcom v 3. rade náhradu škody v sume 2.602,53 eura, žalovaným v 1. a 2. rade, aby zaplatili žalobcom v 3. rade škodu na zdraví, t. j. náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 14.995,50 eura, žalovaným v 1. a 2. rade, aby zaplatili žalobcom v 3. rade škodu, t. j. náhradu straty na zárobku v sume 2.249,62 eura, žalovaným v 1. a 2. rade, aby zaplatili žalobcom v 1. až 3. rade, každému z nich, náhradu nemajetkovej ujmy v sume 75.000 eur, t.j. celkom 225.000 eur. Žalobcovia žalobu odôvodnili tým, že dňa 11. 07. 2011 o 05:33 hod. došlo v Spolkovej republike Nemecko v okrese Z. na diaľnici P smer V., úsek 280 km 3050, k dopravnej nehode, ktorú spôsobil žalovaný v 1. rade, ktorý podľa výsledkov vyšetovania jazdil osobným motorovým vozidlom Seat Alhambra, EČV: NZ XXX EB, ktoré vlastnícky patrí žalovanému v 2. rade. V osobnom motorovom vozidle sa nachádzali žalovaný v 1. rade, žalobca v 3. rade a jeho manželka T. E. a tiež V. K. - syn žalovaného v 2. rade. Všetky uvedené osoby boli pri nehode ťažko zranené, pričom T. E. - matka žalobcov v 1. a 2. rade a manželka žalobcu v 3. rade, zomrela dňa XX. XX. XXXX okolo 01:45 hod. v nemocnici vo Schwabingu a pri nehode žalobca v 3. rade utrpel viaceré zranenia. Žalobcovia ďalej uviedli, že žalobca v 3. rade, ako i jeho manželka T. E. boli pred dopravnou nehodou v dobrom zdravotnom stave, obaja pracovali a spoločne vychovávali svoje deti - žalobcov v 1. a 2. rade. V dôsledku dopravnej nehody vznikli žalobcom v 3. rade náklady a výdavky: 1. Náklady na pohreb T. E. v sume 2.394,93 eura, 2. Náklady spojené s dopravou z miesta bydliska do miesta hospitalizácie a úmrtia T. E. v sume 1.469,70 eura (2x návšteva v nemocnici v dňoch 11. 07. a 14. 07. 2011, 1x cesta spojená s vybavovaním úradných formalít a vystavením a prevzatím úmrtného listu T. E. dňa 10. 08. 2011, pričom všetky cesty boli vykonané osobným motorovým vozidlom Jeep Grand Cherokee, EČV: NZ XXX DV, ktorý patrí žalobcom v 3. rade, pričom cesta bola vykonaná z obce F. nad D. do Mníchova, pričom táto cesta predstavuje dĺžku 631 km a priemerná spotreba predstavuje 9,7 liter/100 km pri cene PHM nafty 1,334 eur/liter), 3. Náklady spojené s liečením žalobcu v 3. rade (náklady na dopravu na rehabilitácie medzi obcou F. nad D. a FNsP Nové Zámky v sume 82,83 eura pri vzdialenosti celkom 19 km, pri spotrebe 9,7 liter nafty/100 km v mesiacoch september - december 2011, náklady na opravu chrupu v sume 390 eur, platba na zdravotnú starostlivosť na území SRN v sume 100 eur, náklady spojené s rehabilitáciou v centre Kováčová v sume 300 eur), 4. Škody vzniknuté poškodením ošatenia a obuvi T. E. v sume 100 eur, bifokálne okuliare T. E. v sume 180 eur, ošatenie a obuv žalobcu v 3. rade v sume 80 eur, 5. Náhrady za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 14.995,50 eura, pričom bolestné bolo vyčíslené 975 bodov, 6. Strata na zárobku v sume 2.249,62 eura, ktorá predstavuje rozdiel medzi zárobkom, t.j. základom dane v roku 2010 a dávkami nemocenského a sociálneho poistenia. Žalobcovia poukázali na to, že boli s T. E. v dennom blízkom kontakte, keďže žili v spoločnej domácnosti s ňou a medzi nimi existoval úzky citový vzťah, pričom T. E. bola pre žalobcu v 2. rade jediným rodičom, keďže žalobca v 2. rade sa s vlastným otcom nestýkal od svojich 4 rokov a za svoj domov považoval od roku 1993 domácnosť tvorenú matkou a žalobcami, pričom smrťou T. E. utrpeli žalobcovia nezvratnú a trvalú ujmu, ktorá značnou mierou poznamenala život celej rodiny a táto ujma nie je nijakým spôsobom odstrániteľná, je trvalá a tragicky poznačila osudy rodiny. Preto z uvedených dôvodov priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v požadovanej výške považujú žalobcovia za primerané intenzite ujmy a jej neodstrániteľnosti. Súd uznesením č. 6C/168/2012-81 zo dňa 20. 09. 2012 podľa § 92 odsek 2 OSP pripustil, aby na strane žalovaných ako žalovaný v 3. rade pristúpil do konania KOOPERATIVA poisťovňa a. s., Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441. Súd uznesením č. k. 6C/168/2012-220 zo dňa 28. 02. 2014 pripustil podľa § 95 odsek 1 OSP zmenu petíty žaloby nasledovne: „Žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú povinní zaplatiť žalobcom v 3. rade náhradu škody v sume 2.712,33 eura. Žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú povinní zaplatiť žalobcom v 3. rade náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 20.839,90 eura. Žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú povinní zaplatiť žalobcom v 3. rade náhradu straty na zárobku v sume 2.249,62 eura. Žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú povinní zaplatiť žalobcom v 1., 2. a 3. rade, a to každému z nich, náhradu nemajetkovej ujmy v sume 75.000 eur“. Konajúci súd uznesením č. k. 6C/168/2012-284 zo dňa 06. 08. 2014 konanie o zaplatenie náhrady bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 20.839,90 eura zastavil, pričom zároveň zastavil aj konanie o zaplatenie náhrady straty na zárobku v sume 2.249,62 eura, a to podľa § 96 odsek 1 OSP, z dôvodu späťvzatie žaloby v tejto časti. Súd vo veci rozhodol rozsudkom 6C/168/2012-374 zo dňa 14. 11. 2014, ktorým návrh žalobcov v 1., 2. a 3. rade na predloženie prejudiciálnej otázky Európskemu súdnemu dvoru zamietol, pričom konanie o zaplatenie náhrady škody v sume 2.712,33 eura zastavil pre späťvzatie žaloby v tejto časti. Zároveň žalovanému

v 1. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcom v 1., 2. a 3. rade, a to každému z nich, nemajetkovú ujmu v sume 16.000 eur, a to do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, pričom žalobu žalobcov v 1., 2. a 3. rade o zaplatenie nemajetkovej ujmy voči žalovaným v 1., 2. a 3. rade vo zvyšku zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému v 3. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcom v 1., 2. a 3. rade, každému z nich, trovy konania o náhradu škody v sume 871,52 eura, a to do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, pričom žalovanému v 2. rade náhradu trov konania nepriznal a nepriznal ani žalovanému v 3. rade náhradu trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy. Napokon, žalobcom v 1., 2. a 3. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému v 1. rade trovy konania o náhradu škody v sume 4.107,35 eura a o náhradu nemajetkovej ujmy v sume 952,33 eura. Krajský súd v Nitre uznesením 9Co/149/2015-500 zo dňa 11. 02. 2016 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa zaplatenia nemajetkovej ujmy vo vzťahu k žalovaným v 1., 2. a 3. rade, vo výrokoch o náhrade trov konania o zaplatenie nemajetkovej ujmy, ako aj v časti, ktorou boli žalobcovia v 1. až 3. rade zaviazaní zaplatiť žalovanému v 1. rade trovy konania o náhradu škody, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým návrh žalobcov na predloženie prejudiciálnej otázky Európskemu súdnemu dvoru zamietol. Súd prvej inštancie po oboznámení sa so žalobou, dokladmi založenými v spise, na základe vyjadrení strán, ako i svedkov zistil, že prevádzkou motorového vozidla vo vlastníctve a držbe žalovaného v 2. rade žalovaný v 1. rade ako vodič motorového vozidla Seat Alhambra, EČV: NZ XXXEB zavinił dopravnú nehodu, ktorá sa stala dňa 11. 07. 2011 o 05:33 hod., na spolkovej diaľnici A92 smer V., v okrese Z. v Spolkovej republike Nemecko, tak ako to vyplýva z rozsudku súdu Spolkovej republiky Nemecko, vydaného 1. stupňovým súdom Erding pod č. CDS 3 Js 18970/11 zo dňa 16. 11. 2011. Podľa uvedeného rozsudku bol žalovanému v 1. rade uložený trest zaplatiť sumu 3.000 eur. Uvedené motorové vozidlo v čase dopravnej nehody bolo poistené podľa zákona č. 381/2001 Z. z. u žalovaného v 3. rade ako poisťovateľa. Dokazovaním v priebehu konania bolo preukázané, že žalobcovia v 3. rade vznikla škoda, a to náhrada bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 20.839,90 eura a ako náhrada na strate na zárobku 2.249,62 eura a tiež vecná škoda v sume 2.712,33 eura, pričom súd uznesením č. k. 6C/168/2012-284 zo dňa 06. 08. 2014 konanie o zaplatenie náhrady bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 20.839,90 eura a o zaplatenie náhrady straty na zárobku v sume 2.249,62 eura zastavil podľa § 96 odsek 1 OSP z dôvodu späťvzatia žaloby, keďže tieto nároky žalobcu v 3. rade boli zo strany žalovaného v 3. rade uspokojené. Konajúci súd rozsudkom č. k. 6C/168/2012-374 zo dňa 14. 11. 2014 konanie o zaplatenie vecnej škody v sume 2.712,33 eura zastavil, keďže žalobca v 3. rade zobral žalobu v tejto časti voči žalovaným späť, keďže žalovaný v 3. rade vecnú škodu v sume 2.712,33 eura žalovanému v 3. rade uhradil. Predmetom ďalšieho konania teda bola už len náhrada nemajetkovej ujmy, ktorú každý zo žalobcov požadoval od žalovaných v 1., 2. a 3. rade v sume 75.000 eur. Čo sa týka náhrady nemajetkovej ujmy, mal súd za to, že je daný právny dôvod žalobcov požadovať náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s dopravnou nehodou, v dôsledku ktorej došlo k usmrteniu T. E., ktorá bola manželkou žalobcu v 3. rade a matkou žalobcov v 1. a 2. rade, a teda došlo k zásahu do ich osobných práv, pričom konajúci súd pri posudzovaní nároku vychádzal z ustanovenia § 11 a § 13 odsek 3 Občianskeho zákonníka. Z výpovedí žalobcov, ako i z výpovedí svedkov mal súd preukázané, že smrťou T. E. v dôsledku uvedenej dopravnej nehody došlo k závažnému a hlbokému zásahu do osobných práv žalobcov, pričom z ich výpovedí vyplývalo, že všetci v rodine sa mali veľmi radi, žili pokojným šťastným životom a smrťou T. E. došlo ku krutému zásahu do ich života. Uvedená nehoda spôsobila smútok v rodine T. E., ktorý pretrváva až doposiaľ a všetci žalobcovia sú uvedenou stratou T. E. doposiaľ traumatizovaní. Uvedené skutočnosti a dôsledky na život žalobcov v súvislosti so smrťou T. E. nespochybnil ani súd, ani žiadny zo žalovaných. Súd, vzhľadom na právny názor obsiahnutý v uznesení Ústavného súdu SR č. III.US 666/2016 zo dňa 11. 10. 2016, podľa ktorého „pojem škoda použitý v zákone č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie“ a na právny názor obsiahnutý v uznesení odvolacieho súdu - Krajského súdu v Nitre č. č. 9Co/149/2015-500 zo dňa 11. 02. 2016, teda nároky žalobcov ohľadne náhrady nemajetkovej ujmy voči žalovanému v 3. rade považoval za dôvodné, keďže sú kryté povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel podľa § 381/2001 Z. z. Konajúci súd, vzhľadom na uvedené, žalobe voči žalovanému v 3. rade čiastočne vyhovel, a to s poukazom na ust. § 4 ods. 2 písmeno h/ a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., keďže povinnosť plniť poisťné plnenie má poisťovateľ, v danom prípade žalovaný v 3. rade. Čo sa týka námietky právneho zástupcu žalovaného v 3. rade ohľadne rozhodného práva, súd považoval túto námietku za bezpredmetnú, keďže odvolací súd vo

svojom uznesení nespochybnil, že nároky žalobcov ohľadne nemajetkovej ujmy sa majú poskytnúť podľa slovenského právneho poriadku. Čo sa týka rozhodovania o výške nemajetkovej ujmy, konajúci súd nemohol postupovať podľa ust. § 136 OSP o voľnej úvahe súdu účinného do 30. 06. 2016, a preto pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z ustanovenia článku 4 ods. 1 Základných princípov CSP, podľa ktorého, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovení tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec, čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Keďže právny poriadok Slovenskej republiky neupravuje výšku nemajetkovej ujmy v súvislosti s dopravnými nehodami podľa zákona č. 381/2001 Z. z., súd pri rozhodovaní vychádzal z obdobného zákona, t. j. zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, pričom podľa ustanovenia § 6 uvedeného zákona celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť 50-násobok minimálnej mzdy. V danom prípade minimálna mzda v čase dopravnej nehody podľa nariadenia vlády č. 408/2010 Z. z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy, predstavovala sumu 317 eur, a teda 50-násobok uvedenej sumy predstavuje sumu 15.850 eur, ktorú súd každému zo žalobcov priznal.

Z uvedených dôvodov preto žalobu žalobcov o náhradu nemajetkovej ujmy vo zvyšku, t. j. v rozsahu 177.450 eur zamietol ako nedôvodnú, keďže žalobcovia požadovali náhradu nemajetkovej ujmy v sume 225.000 eur (3 x 75.000 eur) a súd im priznal náhradu nemajetkovej ujmy v sume 47.550 eur (3 x 15.850 eur). Súd pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy neprihliadal na tvrdenia právnej zástupkyne žalobcov ohľadne výšky odškodnenia politikov, resp. verejne činných osôb v súvislosti s uverejnením nepravdivých informácií o nich, keďže v tom čase nebolo možné aplikovať ustanovenie článku 4 Základných princípov CSP, ktorým sa súd pri rozhodovaní riadil, keďže CSP je účinný len od 01. 07. 2016. Súd žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovaným v 1. a 2. rade zamietol, keďže podľa uznesenia Ústavného súdu SR, ako i právneho názoru odvolacieho súdu - Krajského súdu v Nitre obsiahnutého v uznesení č. k. 9Co/149/2015-500 zo dňa 11. 02. 2016 povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú blízkym osobám obetí spôsobenú pri dopravnej nehode, a teda škodca, ako i prevádzkovateľ, vlastník a držiteľ poisteného motorového vozidla, t. j. v danom prípade žalovaní v 1. a 2. rade, majú podľa § 4 ods. 2 písmeno a/ zákona č. 381/2001 Z. z. právo z poistenia zodpovednosti, aby poisťovateľ za nich nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, pričom podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému, poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať. Zákon č. 381/2001 Z. z. je vo vzťahu k Občianskeho zákonníku *lex specialis*, keďže povinnosť plniť prechádza podľa uvedených ustanovení priamo na poisťovateľa. Preto mal konajúci súd za to, že žaloba voči žalovaným v 1. a 2. rade nie je dôvodná, keďže žalovaní v 1. a 2. rade nie sú pasívne legitimovaní, pretože povinnosť poskytnúť poškodeným poistné plnenie sa vzťahuje na poisťovateľa motorového vozidla, ktorým v danom prípade bol žalovaný v 3. rade. Konajúci súd poznamenáva, že žalovaný v 2. rade v danom prípade dopravnú nehodu nezavinil žiadnym, ani len čiastočným spôsobom, bol len držiteľom uvedeného motorového vozidla, ktoré viedol žalovaný v 1. rade. a teda nenesie žiadnu zodpovednosť za škodu, ani za nemajetkovú ujmu. Čo sa týka trov konania o náhradu škody, súd rozhodol o povinnosti žalovaného v 3. rade zaplatiť žalobcovi v 3. rade trovy konania podľa § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Keďže v priebehu konania žalovaný v 3. rade uhradil žalobcovi v 3. rade všetky jeho žalované nároky ohľadne náhrady škody, zavinil, že konanie o náhradu škody bolo zastavené, a to jednak uznesením konajúceho súdu č. k. 6C/168/2012-284 zo dňa 06. 08. 2014 a tiež rozsudkom č. k. 6C/168/2012-374 zo dňa 14. 11. 2014, pričom žalovaný v 3. rade si túto povinnosť nahradiť žalobcovi v 3. rade škodu splnil v súlade so zákonom č. 281/2001 Z. z. Súd následne o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP. Čo sa týka trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy, súd s prihliadnutím na skutočnosť, že žalovaní v 1. a 2. rade v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy boli v plnom rozsahu úspešní, keďže súd žalobu voči nim zamietol a žalovaný v 3. rade bol v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy prevažne úspešný, keďže žalovaná suma nemajetkovej ujmy predstavovala 215.000 eur a súd žalobe vyhovel len v rozsahu 47.550 eur, nepriznal žalovaným v 1., 2. a 3. rade náhradu trov konania, a to s poukazom na ust. § 257 CSP, podľa ktorého súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Súd za dôvody hodné osobitného zreteľa vo vzťahu k žalovanému v 1. rade považoval skutočnosť, že žalovaný v 1. rade zavinil uvedenú dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej bol žalobca v 3. rade poškodený na zdraví a v dôsledku ktorej došlo k poškodeniu zdravia manželky žalobcu v 3. rade a matky žalobcov v 1. a 2. rade T. E., a preto priznanie náhrady trov konania žalovanému v 1. rade vzhľadom na uvedené okolnosti by bolo v rozpore s dobrými mravmi, ako i so zásadou

spravodlivosti obsiahnutou v článku 2 ods. 1 Základných princípov CSP. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade súd náhradu trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy žalovanému nepriznal, keďže trovy konania, ktorými by súd zaťažil žalobcov v 1., 2. a 3. rade by, vzhľadom na už vyššie uvedené utrpenie žalobcov v 1., 2. a 3. rade, neboli v súlade s dobrými mravmi. Obdobne súd postupoval aj ohľadne rozhodovania o trovách konania žalovaného v 3. rade, ktorý bol čiastočne úspešný, keďže priznaná náhrada trov konania žalovanému v 3. rade by nebola, vzhľadom na okolnosti prípadu, spravodlivá a v súlade s dobrými mravmi. Súd teda nepriznal žalovaným v 1., 2. a 3. rade náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie, v jeho vyhovujúcom výroku vo vzťahu k žalovanému v 3. rade a v súvisiacich výrokoch o náhrade trov konania, napadol v zákonnej lehote odvolaním žalovaný v 3. rade, domáhajúc sa ním zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu tak, že súd žalobu vo vzťahu k žalovanému v 3. rade zamietne a zároveň žalobcov zaviazne na náhradu jeho trov konania. Vytkol súdu prvej inštancie, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a to ako v otázke aplikácie rozhodného práva, jeho pasívnej legitímácie pri súčasnej absencii pasívnej legitímácie žalovaných v 1. a 2. rade, tak aj v otázke možného a dovoleného súdneho „dotvárania“ práva extenzívnym výkladom vnútroštátnych zákonných ustanovení. Zároveň sa súd prvej inštancie dostatočne nevysporiadal s jeho relevantnou právnou argumentáciou a konštantnou rozhodovacou činnosťou NS SR, a to ako v otázke pasívnej legitímácie, ako aj absencie príčinnej súvislosti medzi dopravnou nehodou ako takou a zásahom do osobnostných práv žalobcov. Poukázal na to, že v rámci pojednávania konaného dňa 07. 03. 2017 uviedol, že má za to, že v zmysle § 4 ods. 5 zákona o PZP bolo od počiatku nevyhnutné prípadné nároky žalobcov posudzovať podľa právnych predpisov členského štátu, na území ktorého k dopravnej nehode došlo, t. j. podľa nemeckého právneho poriadku. Záver vyslovený okresným súdom k tejto otázke považuje za nesprávny a neudržateľný, pretože je právne irelevantné, či a ako v predošlom priebehu konania okresný súd alebo krajský súd posudzovali nároky žalobcov v otázke rozhodného práva, ale je podstatné odpovedať na otázku, podľa akého rozhodného práva tieto nároky v zmysle zásady iura novit curia mali byť posudzované a to od počiatku. Pokiaľ súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí konštatoval, že žalovaní v 1. a 2. rade nie sú v konaní pasívne legitimovaní, po prijatí takéhoto záveru bol súd prvej inštancie povinný zamietnuť žalobu i vo vzťahu k žalovanému v 3. rade. Vo všeobecnosti platí, že nárok z titulu zásahu do osobnostného práva existuje výlučne len jeden - a to voči vinníkovi ako priamemu pôvodcovi zásahu, ktorý sa dopustil porušenia § 11 Občianskeho zákonníka. Plnenia vzniknutého nároku sa však následne môžu poškodení už domáhať ako voči vinníkovi, tak aj voči poisťovateľovi, a to buď individuálne alebo voči obidvom naraz, pričom plnenie môžu dostať iba raz. Pokiaľ však súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaný v 1. rade ako pôvodca neoprávneného zásahu do práv žalobcov nie je v konaní pasívne legitimovaný, neexistuje potom ani povinnosť žalovaného v 3. rade za neho plniť, keďže žiadnym zákonným ustanovením, ani súkromno-právnym úkonom, táto zodpovednosť za škodu na žalovaného v 3. rade neprechádza. K otázke príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vznikom škody poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 32/2007 a sp. zn. 2Cdo/73/2006. Vzhľadom na skutočnosť, že poisťnou udalosťou je dopravná nehoda a zásah do osobnostných práv žalobcov nastal až sprostredkovane v dôsledku ich reakcie na následky tejto dopravnej nehody, neexistuje vo vzťahu k žalobcom a uplatňovanej nemajetkovej ujme priama príčinná súvislosť s poisťnou udalosťou ako takou v zmysle zákona o PZP. Teda, aj v prípade teoretického akceptovania premisy, že pod škodu na zdraví je možné extenzívnym výkladom zahŕňať aj nemajetkovú ujmu pozostalých, je potom poisťiteľ priamo zo zákona o PZP de facto aj de iure oslobodený od povinnosti plniť za poisteného škodu (nemajetkovú ujmu), a to práve z dôvodu absencie priamej príčinnej súvislosti s poisťnou udalosťou.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie, v jeho zamietajúcich výrokoch a vo (absentujúcom) výroku o náhrade trov konania, ktorú by mal súd uložiť žalovaným v 1., 2. a 3. rade v prospech žalobcov, podali v zákonnej lehote odvolanie žalobcovia v 1. až 3. rade, domáhajúc sa ním zmeny tak, že súd podanej žalobe vyhovie a zaviazne žalovaných v 1., 2. a 3. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť každému zo žalobcov titulom náhrady nemajetkovej ujmy po 75.000 eura, súčasne zaviazne žalovaných v 1., 2. a 3. rade spoločnou a nerozdielnou povinnosťou nahradiť žalobcom v 1., 2. a 3. rade trovy konania v rozsahu 100%. Vytkli súdu prvej inštancie, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozsudok je vo vzťahu k priznanému nároku, jeho právnomu posúdeniu a miere zodpovednosti jednotlivých žalovaných nepreskúmatelný, súd prvej inštancie nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu, rozhodnutie nerešpektuje právny názor najvyšších súdnych autorít na vnútroštátnej úrovni a prieči

sa rozhodnutiu Súdneho dvora Európskej únie, rozhodnutie je v rozpore so zásadou spravodlivosti a všeobecným zákazom diskriminácie, ako i v priamom rozpore s čl. 1 ods. 2 a čl. 12 ods. 1 Ústavy SR. Uviedli, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní konal mimo rámca vytýčeného rozhodnutiami ÚS SR sp. zn. II. ÚS 341/07, II. ÚS 72/2010, IV. ÚS 95/2010, a napokon aj aktuálnym rozhodnutím III. ÚS 666/2016 a jemu predchádzajúcim rozhodnutiam po rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie vo veciach C-22/12, C 277/12. Výrok o zamietnutí nemajetkovej ujmy vo výške presahujúcej sumu 15.850 eur pre každého zo žalobcov žiadnym spôsobom nereflektuje výsledky vykonaného dokazovania, súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia s intenzitou zásahu do práv žalobcov, v tomto kontexte nevyhodnotil ani ich výpovede, ani výpovede v konaní vypočutých svedkov. Výšku priznanej sumy vyhodnotil len v kontexte k zákonnej úprave vyplývajúcej zo zákona č. 215/2006 Z. z., nevysporiadajúc sa pritom so zásadným argumentom, že ide o odškodnenie obetí násilných trestných činov v prípade, že nie je zistený páchatel trestného činu alebo tento nie je schopný plniť. Na rozdiel od štátu je zodpovednosť žalovaného v 3. rade založená individuálnou zmluvou, pri uzatváraní ktorej poisťovateľ poistenému garantoval krytie škôd zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla do výšky 5.000.000 eur, čo je minimálny limit v zmysle tzv. motorových smerníc. Súd v odôvodnení rozhodnutia neposkytol vysvetlenie, prečo považuje za primerané a hlavne spravodlivé, aby boli žalobcovia odškodnení na úrovni nižšej než vyplýva zo zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, vo výške výrazne nižšej než obeť leteckých nehôd v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu č. 889/2002 a o čo je smrť manželky a matky žalobcov bolestná menej, než smrť zamestnanca v súkromnom sektore (stavba mosta Kurimany). Celý nový procesný predpis je založený na zásadách spravodlivosti a s určitosťou nebolo zámerom zákonodarcu vniešť do rozhodovacej praxe súdov diskriminačné kritériá, ani významným spôsobom redukovat' hmotnoprávne nároky strán sporu a ani znižovať „hodnotu“ ľudského života oproti materiálным statkom. Ďalej uviedli, že súd zásadne pochybil pri určení zodpovednosti jednotlivých žalovaných vo vzťahu k žalovaným nárokom. Konštrukcia zodpovednosti vnesená súdom by znamenala, že za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ale aj porušením povinnosti vodiča motorového vozidla, v žiadnom prípade nezodpovedá ani vinník nehody, ani vlastník vozidla, napriek tomu, že nastavenie zodpovednosti v zákone o PZP nevymedzuje explicitne zodpovednostné subjekty, a teda poistenie sa vzťahuje na všetky subjekty, ktoré sú účastné na dopravnej nehode. Rozhodnutie, ktorým súd nerešpektuje odsudzujúci rozsudok v trestnom konaní (vo vzťahu k žalovanému v 1. rade) je nielen neetické, ale priamo nezákonné. Vylúčením, či popretím zodpovednosti vlastníka vozidla tak potom vyvstáva otázka, za koho by mal žalovaný v 3. rade ako poisťovňa plniť. Pokiaľ teda súd ustálil, že žalovaní v 1. a 2. rade nenesú zodpovednosť za žalovaný nárok, ako súd zodpovie na otázku, za koho má vlastne žalovaný v 3. rade ako poisťovňa na základe zodpovednostného vzťahu plniť.

4. Žalovaný v 1. rade v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcov a žalovaného v 3. rade navrhol napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Uviedol, že priznaná výška náhrady je nielen postačujúca, ale aj prekračuje sumy náhrad, ktoré v obdobných prípadoch súdy už právoplatnými rozsudkami priznali. Rozhodnutie o výške náhrady je vecou voľnej úvahy súdu, kde súd musí prihliadať na všetky okolnosti veci. V danom prípade bolo podstatné, že on ako žalovaný v 1. rade bol za spôsobenú dopravnú nehodu trestnoprávne postihnutý, pričom je potrebné prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k dopravnej nehode prišlo, keď má na mysli skutočnosť, že nepožil alkoholické nápoje, neprekročil povolenú rýchlosť, neporušil zásadným spôsobom žiadny konkrétny právny predpis na úseku vedenia motorového vozidla. Ďalej uviedol, že podľa jeho názoru, nejednotnosť názorov na otázku pasívnej vecnej legitímácie poisťovní pre nároky na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré by mali byť hradené z povinného zmluvného poistenia, je odstránená. Túto nejednotnosť odstránili najmä posledné nálezy, resp. uznesenia Ústavného súdu SR, napr. uznesenie III. ÚS 666/2016. Uvedené uznesenie je významným zdrojom výkladu práva, v ktorom vyslovuje záver, že z povinného zmluvného poistenia majú byť kryté aj nároky na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť zahrnutá pod škodu na zdraví.

5. Žalobcovia v 1. až 3. rade v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného v 3. rade a k vyjadreniu žalovaného v 1. rade uviedli, že ak by malo byť pravdivé tvrdenie žalovaného v 1. rade, že neporušil žiadny konkrétny právny predpis, nemal by právny základ jeho trestnoprávny postih. K výške náhrady nemajetkovej ujmy poukázali na rozhodnutia krajských súdov a rozhodnutie NS SR. Uviedli, že trvajú na podanom odvolaní z dôvodov v ňom uvedených s tým, že pokiaľ ide o výšku priznanej náhrady, rešpektujú, že táto závisí od úvahy súdu, táto úvaha však musí mať podklad v odôvodnení rozsudku a musí vychádzať z individuálneho posúdenia prejednávanej veci, s náležitou reflexiou tohto posúdenia v odôvodnení rozsudku - inak je arbitrárna. Zároveň určenie výšky náhrady nesmie bez právneho dôvodu

znevýhodňovať žalobcov aplikáciou právneho predpisu, ktorý je bez relevancie k rozhodovanej veci a druhu nároku.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaných odvolaní žalobcov v 1. až 3. rade, ako i žalovaného v 3. rade (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutých výrokoch týkajúcich sa nemajetkovej ujmy je potrebné v zmysle ustanovenia § 388 CSP zmeniť tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia, t. j. zaviazať žalovaných v 1., 2., 3. rade zaplatiť žalobcom v 1., 2., a 3. rade, a to každému z nich, náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20.000 eur, do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných a vo zvyšku je potrebné žalobu zamietnuť. V napadnutých výrokoch o náhrade trov konania odvolací súd dospel k záveru, že o trovách konania titulom nemajetkovej ujmy je dôvodné rozhodnúť tak, že žalobcom v 1., 2. a 3. rade sa vo vzťahu k žalovaným v 1., 2. a 3. rade priznáva nárok na náhradu trov konania titulom nemajetkovej ujmy v plnom rozsahu s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných. Napokon, napadnutý výrok, ktorým súd uložil žalovanému v 3. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi v 3. rade náhradu trov konania o náhradu škodu, odvolací súd v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. d/ CSP zrušil.

7. Predmetom konania v tejto veci bola žaloba žalobcov v 1. až 3. rade, doručená súdu prvej inštancie dňa 04. 07. 2012, ktorou sa žalobcovia pôvodne vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade domáhali zaplataenia žalobcovi v 3. rade náhrady škody vo výške 2.602,53 eura, náhrady bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 14.995,50 eura, náhrady straty na zárobku vo výške 2.249,62 eura a aby žalovaní v 1. a 2. rade zaplatili žalobcom v 1. až 3. rade, každému jednotlivu po 75.000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, ako i nahradili trovy konania. Z odôvodnenia žaloby vyplýva, že dňa 11. 07. 2011 došlo na Spolkovej diaľnici A 92, smer Mníchov, úsek 280 km 3.050 v okrese Erding v Spolkovej republike Nemecko k dopravnej nehode, ktorú spôsobil žalovaný v 1. rade, jazdiaci osobným motorovým vozidlom evidenčné číslo: N., vlastnícky patriacim žalovanému v 2. rade. V čase nehody sa v osobnom vozidle nachádzali žalovaný v 1. rade, žalobca v 3. rade, jeho manželka T. E., nar. XX. XX. XXXX a V. K. (syn žalovaného v 2. rade). Všetci štyria pasažieri osobného motorového vozidla boli po nehodovej udalosti ťažko zranení. Pani T. E. - matka žalobcov v 1. a 2. rade a manželka žalobcu v 3. rade zomrela XX. XX. XXXX v nemocnici v Schwabingu. V dôsledku uvedenej dopravnej nehody vznikli žalobcovi v 3. rade náklady, a to: náklady na pohreb nebohej manželky vo výške 2.394,93 eura, ktoré sú kryté plnením poisťovne z PZP žalovaného v 2. rade, náklady spojené s dopravou z miesta bydliska do miesta hospitalizácie a úmrtia p. E. vo výške 1.469,70 eura, náklady spojené s liečením žalobcu v 3. rade vo výške 872,83 eura. Lekárskym posudkom z 22. 12. 201 bolo bolestné žalobcu v 3. rade vyčíslené hodnotou 975 bodov, čomu zodpovedá finančný ekvivalent 14.995,50 eura. U žalobcu v 3. rade pretrvávajú následky úrazu v podobe zhoršenej hybnosti, bolestí hlavy a chrbta, značne sa znížila možnosť jeho pracovného uplatnenia. Rozdiel medzi zárobkom dosahovaným žalobcom v 3. rade z podnikania (základ dane v roku 2010 a v roku 2011) predstavuje suma 2.249,62 eura. Podanou žalobou si žalobcovia v 1. až 3. rade súčasne uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, v zmysle ustanovenia § 11 - § 13 Občianskeho zákonníka, a poukázali na to, že smrťou matky a manželky utrpeli nezvratnú a trvalú ujmu, ktorá značnou mierou poznamenala život celej rodiny. Táto ujma nie je nijakým spôsobom odstrániteľná, je trvalá a tragicky poznačila osud celej rodiny. Preto priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v požadovanej výške považovali žalobcovia za primerané intenzite ujmy a jej neodstrániteľnosti.

8. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 20. 09. 2012 č. k. 6C/168/2012-81 pripustil, aby na strane žalovaných ako ďalší účastník pristúpila do konania KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441 ako žalovaný v 3. rade. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie KOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, pričom Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 21. marca 2013 č. k. 5Co/73/2013-132 odvolanie KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group odmietol ako odvolanie podané neoprávneným subjektom. V priebehu konania súd prvej inštancie uznesením zo dňa 06. 08. 2014 č. k. 6C/168/2012-284 konanie o zaplataenie náhrady bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ako i konanie o zaplataenie náhrady straty na zárobku zastavil s poukazom na ustanovenie § 96 ods. 1 OSP, s odôvodnením, že v tejto časti bola žaloba žalobcov vzatá späť, pričom žalovaní v 1., 2. a 3. rade s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasili. Predmetom konania, po čiastočnom zastavení konania tak zostal žalobcom v 3. rade uplatnený nárok

na náhradu škody v sume 2.712,33 eura (po pripustení zmeny žaloby uznesením zo dňa 28. 02. 2014 č. k. 6C/168/2012-220) a nárok žalobcov v 1. až 3. rade na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

9. Následne súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 14. novembra 2014 č. k. 6C/168/2012-374 tak, že návrh žalobcov v 1., 2. a 3. rade na predloženie prejudiciálnej otázky Európskemu súdnemu dvoru zamietol. Konanie o zaplatenie náhrady škody (v dôsledku späťvzatia žaloby) v sume 2.712,33 eura zastavil. Žalovaného v 1. rade zaviazal zaplatiť žalobcom v 1., 2. a 3. rade, a to každému z nich, nemajetkovú ujmu v sume 16.000 eur, do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Ďalším výrokom tohto rozhodnutia žalobu žalobcov o zaplatenie nemajetkovej ujmy voči žalovaným v 1., 2. a 3. rade vo zvyšku zamietol. Žalovanému v 3. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcom v 1., 2. a 3. rade, každému z nich, trovy konania o náhradu škody v sume 871,52 eura, a to do rúk právnej zástupkyne žalobcov v 1., 2. a 3. rade do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanému v 2. rade súd náhradu trov konania nepriznal, rovnako ako žalovanému v 3. rade nepriznal náhradu trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy. Posledným výrokom rozhodnutia uložil žalobcom v 1., 2. a 3. rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému v 1. rade trovy konania o náhradu škody 4.107,35 eura a o náhradu nemajetkovej ujmy v sume 952,33 eura, a to na účet právneho zástupcu žalovaného v 1. rade do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Rozsudok súdu prvej inštancie, pre absenciu odvolania v tejto časti, nadobudol právoplatnosť, čo do zastavenia konania o zaplatenie náhrady škody v sume 2.712,33 eura a vo výroku o trovách konania žalovaného v 2. rade (ich nepriznaní) o zaplatenie náhrady škody a vo výroku, ktorým súd zaviazal žalovaného v 3. rade zaplatiť žalobcom v 1., 2. a 3. rade trovy konania o náhradu škody, každému z nich vo výške 871,52 eura. O podanom odvolaní žalobcov v 1. až 3. rade a žalovaného v 1. rade rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 11. februára 2016 č. k. 9Co/149/2015-500 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa zaplatenia nemajetkovej ujmy vo vzťahu k žalovaným v 1., 2. a 3. rade, vo výrokoch o náhrade trov konania o zaplatenie nemajetkovej ujmy, ako aj v časti, ktorou boli žalobcovia v 1. až 3. rade zaviazaní zaplatiť žalovanému v 1. rade trovy konania o náhradu škody, zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozsudok súdu vo výroku, ktorým návrh žalobcov na predloženie prejudiciálnej otázky Európskemu súdnemu dvoru zamietol, potvrdil. Následne súd prvej inštancie vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, predmetom ktorého zostal žalobcami uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy.

10. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

11. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí v popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácie konania, ak by boli v neprospech strany.

12. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zák. č. 160/2015 Z. z. a nadobudol účinnosť od 01. 07. 2016 vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1, 2 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

13. Z hľadiska dôvodov podaných odvolaní žalobcov v 1. až 3. rade, ako i žalovaného v 3. rade proti napadnutému rozhodnutiu súdu prvej inštancie vyvstáva spornou otázkou aplikácie rozhodného práva na danú právnu vec, pasívna legitímácia žalovaných v 1. až 3. rade a ich zodpovednosť vo vzťahu k žalovanému nároku a rozsah náhrady nemajetkovej ujmy žalobcov v 1. až 3. rade.

14. Keďže žalovaný v 3. rade v podanom odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v otázke aplikácie rozhodného práva, keď mal za to, že v zmysle § 4 ods. 5 zákona č. 381/2001 Z. z. bolo od počiatku nevyhnutné nároky žalobcov posudzovať podľa právnych predpisov členského štátu, na území ktorého k dopravnej nehode došlo (t. j. podľa nemeckého právneho poriadku), odvolací súd sa z hľadiska prejednaní podaných odvolaní primárne zaoberal týmto odvolacím dôvodom. Za uvedeným účelom súd v zmysle ustanovenia § 382 CSP vyzval strany sporu, aby sa vyjadrili k možnému použitiu čl. 4 vyhlášky č. 130/1976 Zb. o Dohovore o práve použiteľnom na dopravné nehody

v spojení s čl. 28 ods. 1 Nariadenia ES č. 864/2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rím II).

15. Na výzvu odvolacieho súdu realizovanú v zmysle ustanovenia § 382 CSP žalovaný v 1. rade uviedol, že aplikáciu čl. 4 vyhlášky č. 130/1976 Zb. považuje v tomto prípade za vylúčenú. K aplikácii rozhodného práva na danú vec žalobcovia v 1. až 3. rade vo svojom písomnom vyjadrení uviedli, že za najbližšiu spravodlivému usporiadaniu veci, s prihliadnutím na to, že ide o okruh strán sporu, ktorí sú fyzickými osobami a slovenskými štátnymi občanmi, resp. právnickou osobou zriadenou podľa slovenského práva a jediným zahraničným prvkom je miesto dopravnej nehody, že konanie je, pokiaľ ide o okruh účastníkov sporu, prosté medzinárodného prvkú, že dve z celkovo troch do úvahy pripadajúcich kolíznych noriem odkazujú na použitie slovenského práva, považujú pre posúdenie nárokov, ktoré uplatnili žalobou, aplikáciu slovenského práva ako rozhodného práva.

16. Pramene úpravy kolízneho riešenia dopravných nehôd s medzinárodným prvkom môžeme nájsť na troch úrovniach: 1/ Nariadenie Rím II- unijná úroveň, 2/ Haagský dohovor (Dohovor o práve použiteľnom na dopravné nehody publikovaný ako vyhláška č. 130/1976 Zb. o Dohovore o práve použiteľnom na dopravné nehody) - medzinárodná úroveň, 3/ zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom - vnútroštátna úroveň. Z hľadiska aplikácie rozhodného práva je potrebné vychádzať z Dohovoru o práve použiteľnom na dopravné nehody (vyhláška č. 130/1976 Zb.), keď v zmysle čl. 28 ods. 1 Nariadenia ES č. 864/2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rím II.), aplikácia kolíznych noriem Dohovoru má prednosť pred aplikáciou kolíznych noriem Nariadenia Rím II. vo všetkých členských štátoch, ktoré dohovor ratifikovali, t.j. aj v rámci SR. Zároveň má Dohovor aplikačnú prednosť aj pred ustanoveniami zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom.

17. V zmysle Dohovoru o práve použiteľnom na dopravné nehody všeobecným pravidlom pre určenie rozhodného práva je *lex loci delicti commissi*, t.j. rozhodným právom je právo štátu, na ktorého území k nehode došlo. Avšak podľa okolností veci je potrebné zväžiť i aplikáciu čl. 4 Dohovoru, ktorý určuje niekoľko výnimiek zo všeobecného pravidla, kedy sa použije právo štátu registrácie vozidla (*lex communis*).

18. V zmysle článku 4 písm. a/ Dohovoru o práve použiteľnom na dopravné nehody, pokiaľ nevyplýva z článku 5 niečo iné, sú stanovené tieto výnimky z ustanovení článku 3: a/ ak sa na nehode zúčastňuje iba jedno vozidlo, ktoré je registrované v inom štáte, než v ktorom došlo k nehode, sú rozhodné vnútorné predpisy štátu registrácie na určenie zodpovednosti vo vzťahu k - vodičovi, vlastníkovi alebo inej osobe majúcej právo k vozidlu bez ohľadu na ich bydlisko, - k postihnutej osobe, ktorou je cestujúci, ktorého bydlisko je v inom štáte, než v ktorom došlo k nehode, - k postihnutej osobe nachádzajúcej sa mimo vozidla v mieste nehody, ak má bydlisko v štáte registrácie. V prípade, že sú postihnuté dve osoby alebo viac osôb, určí sa rozhodné právo pre každú z nich oddelene.

19. V prejednáwanej veci je nesporné, že ide o situáciu, kedy jednak bola vozidlom registrovaným v Slovenskej republike na území iného štátu spôsobená škoda na inom vozidle, registrovanom v inom štáte (vo vzťahu, ku ktorej škode je namiesto aplikácia vnútorných predpisov štátu, na ktorého území došlo k nehode v zmysle čl. 3 Dohovoru), a jednak o situáciu, kedy škoda bola spôsobená vozidlom registrovaným v Slovenskej republike postihnutým osobám, ktorých bydlisko je v inom štáte (Slovenská republika), než ako došlo k nehode. Práve s poukazom na uplatňovaný nárok v konaní vyplýva, že nie je rozhodujúce, aký počet vozidiel sa na nehode zúčastnil, keď žalobným návrhom v danej veci sa žalobcovia, v dôsledku úmrtia matky a manželky pri dopravnej nehode, domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy. Za takýchto okolností potom vo vzťahu k postihnutým osobám s bydliskom v inom štáte, než kde došlo k nehode, sú rozhodné vnútorné predpisy štátu registrácie vozidla v zmysle čl. 4 písm. a/ Dohovoru. Pokiaľ teda súd prvej inštancie na danú právnu vec aplikoval právo Slovenskej republiky, postupoval správne. Záverom k uvedenému odvolací súd udáva, že argumentácia žalovaného v 3. rade o aplikácii ustanovenia § 4 ods. 5 zákona č. 381/2001 Z. z. z hľadiska aplikácie rozhodného práva nie je namieste, a to jednak s ohľadom na vyššie uvedené relevantné právne normy z hľadiska určenia rozhodného práva, ako i z toho ohľadu, že toto ustanovenie pojednáva o rozsahu náhrady škody, vychádzajúc i z jeho systematického zaradenia pod § 4 označený ako rozsah poistenia zodpovednosti.

20. Z hľadiska vyriešenia otázky pasívnej legitímácie žalovaných v 1. až 3. rade je v danej veci zrejmé, že zásah do osobnostných práv žalobcov v 1. až 3. rade, t. j. do ich práva na súkromný a rodinný život, bol spôsobený pri dopravnej nehode, ktorú zavinil žalovaný v 1. rade, v dôsledku ktorej dňa XX. XX. XXXX zomrela T. E., matka žalobcov v 1. a 2. rade a manželka žalobcu v 3. rade. Táto skutočnosť bola potvrdená trestným rozkazom prvostupňového súdu Erding, Nemecká spolková republika zo dňa 16. novembra 2011 č. Cs 3 Js 18970/11. Žalovaný v 2. rade je vlastníkom motorového vozidla Seat, typ Alhambra EVČ: NZ XXXEB, ktorým bola v dôsledku dopravnej nehody žalovaného v 1. rade spôsobená škoda a žalovaný v 3. rade je poisťovňou, s ktorou v čase vzniku škody bol žalovaný v 2. rade v povinnom zmluvnom vzťahu titulom poisťnej zmluvy č. 6564179533 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

21. Z hľadiska posúdenia toho, či nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je nárokom, ktorý je krytý povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a tak z hľadiska posúdenia pasívnej legitímácie žalovaného v 3. rade v tomto konaní, odvolací súd už zaujal právny názor vo svojom skoršom rozhodnutí zo dňa 11. februára 2016 č. k. 9Co/149/2015-500, na ktorých záveroch naďalej zotrúva a má za to, že nárok žalobcov v 1. až 3. rade na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je nárokom krytým povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, keď v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. je za škodu na zdraví potrebné považovať aj nemajetkovú ujmu. Na podporu týchto záverov odvolací súd udáva, že od doby vydania ostatného rozhodnutia odvolacieho súdu dňa 11. februára 2016 možno konštatovať, že rozhodovacia činnosť súdov (najvyšších súdnych autorít) sa v otázke možného subsumovania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy na plnenie v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. ustálila, a to jednak rozhodovacou činnosťou Ústavného súdu Slovenskej republiky v jeho rozhodnutiach I. ÚS 474/2016-17 zo dňa 17. 08. 2016, III. ÚS 666/2016-36 zo dňa 11. 10. 2016, ale i v skorších rozhodnutiach, napr. III. ÚS 646/2015 zo 16. 12. 2015, v ktorých Ústavný súd taktiež zdôraznil potrebu prihliadnuť na samotný účel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a súčasne, zohľadňujúc zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorového vozidla, ako aj aplikujúc extenzívny výklad pojmu náhrada škody. Rovnako je namietne upriamiť pozornosť i na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31. júla 2017 sp. zn. 6MCdo/1/2016, v ktorom NS SR konštatoval, že škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná.

22. S ohľadom na už uvedené, je potom namieste konštatovať len to, že žalovaný v 3. rade je pasívne legitimovaným subjektom tohto konania, tak ako ustálil i súd prvej inštancie. Okrem toho, že odvolací súd vo svojom skoršom rozhodnutí konštatoval, že nárok žalobcov je krytý v zmysle ustanovenia § 4 zákona č. 381/2001 Z. z. povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a teda, že k jej úhrade fakticky pristúpi poisťiteľ, teda žalovaný v 3. rade, rovnako uviedol, že toto nezbavuje škodcu zodpovednosti za spôsobenú škodu (pri naplnení všetkých zodpovednostných predpokladov) a vo vzťahu k žalovanému v 1. rade (ktorý bol odvolateľom proti rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 14. novembra 2014 č. k. 6C/168/2012-374) uviedol, že skutočnosť, že napriek tomu, že reálne plní žalovaný v 3. rade, neznamená, že žalovaný v 1. rade nie je pasívne legitimovaným účastníkom konania. Napriek takýmto záverom odvolacieho súdu súd prvej inštancie, paradoxne poukazujúc na závery krajského súdu, rozhodol tak, že za pasívne legitimovanú stranu sporu považoval len žalovaného v 3. rade. Takýto záver súdu prvej inštancie nie je správny a potom je správne nastolená i otázka odvolateľov - za koho má žalovaný v 3. rade na základe zodpovednostného vzťahu vlastne plniť?, kto nesie zodpovednosť za škodu (teda i škodu na zdraví, pod ktorú spadá i nemajetková ujma) spôsobenú prevádzkou motorového vozidla?

23. Pri riešení otázky, kto nesie zodpovednosť za zásah do osobnostných práv žalobcov, resp. kto je pasívne vecne legitimovaný, je potrebné uviesť, že z hľadiska obsahu a účelu sú zodpovednostným vzťahom vzniknutým v dôsledku zásahu do osobnostných práv najbližšie zodpovednostné vzťahy, na ktoré dopadajú ustanovenia § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. V danom zodpovednostnom právnom vzťahu vystupuje na jednej strane ten, kto sa dopustil protiprávneho konania a na druhej strane ten, komu týmto protiprávnym konaním vznikla určitá ujma. Totožný je aj účel oboch inštitútov - zabezpečiť v čo najväčšej miere nahradenie vzniknutej ujmy.

24. Zodpovednosť žalovaného v 1. rade ako vodiča motorového vozidla za vzniknutú škodu vo forme nemajetkovej ujmy spôsobenej na chránených osobnostných právach poškodených žalobcov vyplýva z ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravujúceho všeobecnú zodpovednosť za škodu. Žalovaný v 1. rade je priamym pôvodcom zásahu do osobnosti fyzickej osoby, keďže ako vodič motorového vozidla porušil právne predpisy a pri autonehode spôsobil matke žalobcov v 1. a 2. rade a manželke žalobcu v 3. rade zranenia, ktorým následne podľahla. Žalovaný v 1. rade dopravnú nehodu spôsobil a za toto konanie bol právoplatne uznaný vinným v trestnom konaní. Na rozdiel od súdu prvej inštancie je preto nevyhnutné prijať záver o pasívnej legitímácii žalovaného v 1. rade v tomto konaní ako priameho pôvodcu zásahu do osobnostných práv žalobcov v 1. až 3. rade.

25. Odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, dospel k záveru, že pasívne legitimovaným subjektom tohto konania je popri žalovanom v 1. rade a žalovanom v 3. rade aj žalovaný v 2. rade ako prevádzateľ motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda. Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov je založená na princípe objektívnej zodpovednosti, t. j. zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Občiansky zákonník pojem prevádzateľa nevymedzuje, za prevádzateľa možno považovať osobu, ktorá má právnu a súčasne aj faktickú možnosť disponovať s dopravným prostriedkom a organizovane ho užívať. Ide o organizované a dlhodobejšie používanie dopravného prostriedku na účel, na ktorý je dopravný prostriedok určený, pričom užívajúca osoba je oprávnená dopravný prostriedok na tento účel používať. Prevádzateľom je najmä vlastník, oprávnený držiteľ alebo nájomca. Prevádzateľom nie je ten, kto môže dopravný prostriedok používať len prechodne, t. j. nestačí teda iba faktické disponovanie dopravným prostriedkom, ani právomoc jednorazovo ním disponovať. Vlastník, ktorý požičia motorové vozidlo inému, zostáva jeho prevádzateľ a tiež subjektom zodpovedným za škodu vyvolanú osobitnou povahou jeho prevádzky (R 70/1969). Zodpovednosť žalovaného v 2. rade ako vlastníka, a teda prevádzateľa motorového vozidla, je daná ustanovením § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keď žalovaný v 2. rade bol objektívne zodpovedný za spôsobenie škody udalosťou, ktorou je samotná prevádzka dopravného prostriedku a okolnosti súvisiace s touto prevádzkou. Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že tak ako podľa okolností konkrétneho prípadu zodpovedá žalovaný v 2. rade za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ako jeho prevádzateľ, zodpovedá tento prevádzateľ za nemajetkovú ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach fyzickej osoby (osôb).

26. Zodpovednosť prevádzateľa vozidla za škodu spôsobenú jeho prevádzkou podľa § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka nevyklučuje pritom zodpovednosť vodiča tohto vozidla podľa ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý škodu spôsobil pri tej istej škodovej udalosti zavineným porušením právnej povinnosti. Ide o prípady, keď prevádzateľ a osoba, ktorá v čase nehody riadila motorové vozidlo, sú 2 rozdielne subjekty. V tomto prípade je tak prípustné uložiť povinnosť plnenia obom, aj keď u každého z nich je zodpovednosť založená na inom právnom základe. Žalobca si vo všeobecnosti môže vybrať, či náhradu nemajetkovej ujmy bude požadovať len od škodcu, ktorým je v tomto prípade žalovaný v 1. rade, resp. aj od prevádzateľa motorového vozidla (žalovaného v 2. rade) alebo aj od poisťovne v zmysle Zákona o povinnom zmluvnom poistení (žalovaný v 3. rade). Pokiaľ žalobcovia uplatňujú nárok voči všetkým týmto subjektom, ich vzájomný vzťah je taký, že v tom rozsahu, v akom plnil poškodeným jeden z nich, zaniká povinnosť druhých zo žalovaných. Žalovaní sa dostávajú do postavenia samostatných spoločníkov, nevzniká medzi nimi pasívna solidarita a jedným rozhodnutím môže byť každý z nich zaviazaný na splnenie celého dlhu veriteľovi, avšak vo výroku rozhodnutia musí byť vymedzený ich vzájomný vzťah (že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných).

27. Z hľadiska žalovaným v 3. rade namietanej absencii príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vznikom škody odvolací súd udáva, že s takýmto názorom žalovaného v 3. rade sa nestotožňuje. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak protiprávne konanie a vznik škody sú v logickom slede. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie, bez ktorého by škodný následok nevznikol, teda nebyť protiprávneho konania, škodlivý následok by nenastal. Na rozdiel od žalovaného v 3. rade, odvolací súd nemal pochybnosti o existencii príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti, keď k zásahu do osobnostných práv žalobcov došlo jednoznačne v dôsledku smrtelnej dopravnej nehody a nebyť tejto tragickej udalosti, škodlivý následok by u žalobcov nenastal.

28. Pokiaľ ide o výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, je potrebné uviesť, že napriek tomu, že súd prvej inštancie citoval znenie ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka, pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy sa týmto ustanovením neriadil a vec v tomto ohľade nesprávne právne posúdil. Tak, ako už odvolací súd vo svojom skoršom rozhodnutí v tejto právnej veci uviedol, pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka zakotvuje taxatívne dve kritéria, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a ďalej veľmi široko chápané okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Súd musí pritom vychádzať vždy z čo najúplnejšieho skutkového stavu a opierať sa o preskúmateľné konkrétne hľadiská. Závažnosť ujmy sa posudzuje najmä z hľadiska „odčiniteľnosti“ takéhoto zásahu, keď je jednoznačné, že smrťou blízkej osoby dôjde k neodčiniteľnej ujme a deštrukcii rodinných a vôbec interpersonálnych vzťahov, keď takýto zásah je svojou povahou trvalý a neodstrániteľný. Základom úvahy súdu o výške nemajetkovej ujmy je zistenie takých skutočností, ktoré súdu umožnia založiť úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí posudzovaného prípadu. I keď výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, to však neznamená, že pri jej určení je možné opomenúť zákonné kritéria pre jej priznanie, tak ako ich súd uviedol vyššie, ako ani to, že túto výšku by bolo namieste určiť výlučne uplatnením analógie zákona č. 215/2006 Z. z, tak ako to urobil súd prvej inštancie. I keď z hľadiska určenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy zákonné ustanovenie § 13 Občianskeho zákonníka neustanovuje žiadne medze, to však neznamená, že súčasne nestanovuje zákonné predpoklady pre jej priznanie, a to závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Preto nebol namieste postup súdu prvej inštancie, ktorý pri určení výšky priznanej náhrady vychádzal výlučne z ustanovenia § 6 zákona č. 215/2006 Z. z. a doslova „matematickým výpočtom“ určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy bez toho, že by sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so zákonnými kritériami, ktoré mal pri určení výšky náhrady zohľadniť. Vodiacimi parametrami proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je i atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie. Na druhej strane pri zachovaní proporcionality, výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia sa a pôsobiť na škodcu likvidačne. Rozhodujúcim je preto zváženie individuálnych okolností prípadu. Navyše je namieste uviesť i to, že rozhodovacia činnosť súdom v obdobných nárokoch je už pomerne rozsiahla na to, aby súdu prejednávajúcemu skutkovo a právne porovnateľnú vec poskytla možnosť nasmerovania jeho úvah, samozrejme zohľadňujúc konkrétne okolnosti veci, ku konkrétnej výške náhrady.

29. Bez akýchkoľvek pochybností možno uviesť, že smrť matky a manželky žalobcov spôsobila vážny zásah do ich súkromného a rodinného života, mimoriadne citlivý zásah do emocionálnej sféry žalobcov, ktorí spolu s nebohou tvorili plnohodnotnú fungujúcu rodinu. Smrť ako absolútna a nenahraditeľná strata predstavuje sama o sebe závažný zásah do práva na ochranu osobnosti a v prípade fungujúcej rodiny má za následok dlhotrvajúcu nemožnosť vyrovnáť sa so stratou blízkeho človeka napriek plynutiu času. Bez akýchkoľvek pochybností smrť blízkej osoby je pre pozostalých traumatizujúca udalosť. Uvedené skutočnosti boli nesporné i v tejto veci, keď je zrejmé, že medzi žalobcami a ich matkou/manželkou boli hlboké city založené na vzájomnej láske, úcte a spolupatričnosti k nimi vytvorenej rodine. Rovnako je zrejmé to, že smrť T. E. znamenala tak závažný zásah do ich rodinného a súkromného života, ktorý nenávratne podstatne zmenil ich život a aj životné perspektívy vôbec. Z dokazovania vo veci je zrejmé to, že rodina žalobcov a nebohej T. E. bola mimoriadne súdržná, so silnými vzájomnými citovými väzbami. V osobe T. E. stratili žalobcovia v 1. a 2. rade milujúcu a starostlivú matku, ktorá ako domáca zabezpečovala ich potreby a intenzívne sa im venovala a žalobca v 3. rade stratil milujúcu a starostlivú manželku. Z okolností tejto veci, podľa názoru odvolacieho súdu, ani nie je možné diferencovať, ktorého zo žalobcov táto nenapraviteľná strata zasiahla najviac, resp. ktorého z nich, v akej intenzite v porovnaní s druhým zo žalobcov, keď tak ako už odvolací súd uviedol a čo je zrejmé zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, všetci členovia rodiny nebohej T. E. mali vzájomné intenzívne vzťahy na takej úrovni, že smrťou matky a manželky možno tento nenapraviteľný zásah do života a súkromia žalobcov považovať za rovnako intenzívny vo vzťahu ku všetkým žalobcom i z hľadiska výšky priznanej náhrady. Teda možno uviesť, že tak medzi deťmi a matkou, ako i medzi manželom a manželkou existovala najintenzívnejšia interpersonálna väzba, ktorá sa smrťou nebohej T. E. nenapraviteľne pretrhla. Je potrebné uviesť i to, že je takmer nemožné vyčísliť hodnotu straty ľudského života v peňažnej forme, preto jedinou možnosťou je v rámci voľnej úvahy súdu a v rámci zohľadnenia všetkých rozhodujúcich skutkových okolností, dospieť k primeranej výške náhrady nemajetkovej ujmy. Preto mal odvolací súd za to, že ujme, ktorú žalobcovia stratou najbližšieho človeka utrpeli, bude ako primeraná zodpovedať jej náhrada v sume 20.000 eur pre každého zo

žalobcov osobitne. Takto priznaným sumám náhrady nemajetkovej ujmy jednotlivým žalobcom vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu potom zodpovedajú jednotlivé výroky tohto rozhodnutia odvolacieho súdu.

30. O náhrade trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) o náhradu nemajetkovej ujmy rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom v 1., 2. a 3. rade vo vzťahu k žalovaným v 1., 2. a 3. rade priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných. I keď CSP nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 OSP (účinnému do 30. 06. 2016), ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k § 142 ods. 2 OSP, zásadu úspechu vo veci treba uplatňovať aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V takýchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, keď ho nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu, resp. znaleckej činnosti. Keďže rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, odvolací súd žalobcom priznal plnú náhradu trov konania (z prisúdenej sumy, avšak v plnej výške), aj keď mali vo veci v zásade úspech len čiastočný. O výške priznanej náhrady rozhodne súd prvej inštancie.

31. Odvolací súd súčasne zrušil napadnutý výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd uložil žalovanému v 3. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi v 3. rade náhradu trov konania o náhradu škody, a to v súlade s ustanovením § 389 ods. 1 písm. d/ CSP, keď dôvody na jeho vydanie neexistovali. Z obsahu spisu je zrejmé, že o trovách konania o náhradu škody už bolo súdom prvej inštancie právoplatne rozhodnuté, a to v rozhodnutí zo dňa 14. 11. 2014 č. k. 6C/168/2012-374 výrokmi, ktorými súd prvej inštancie jednak žalovanému v 2. rade nepriznal náhradu trov konania o náhradu škody, a jednak výrokom, ktorým uložil žalovanému v 3. rade zaplatiť žalobcom, a to každému z nich, trovy konania o náhradu škody v sume 871,52 eura. Tieto výroky rozhodnutia súdu prvej inštancie neboli dotknuté podaným odvolaním a neboli vo vzťahu k podanému odvolaniu vo veci samej (proti prvému rozhodnutiu súdu prvej inštancie) ani výrokmi súvisiacimi, podliehajúcimi odvolaciemu prieskumu. Preto, keďže už o trovách konania o náhradu škody bolo právoplatne rozhodnuté, a to bez ohľadu na vecnú správnosť tohto výroku rozhodnutia súdu, nebol dôvod na to, aby súd opätovne rozhodoval o trovách konania o náhradu škody.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).